

Urszula Kamińska

Aleksandra Jastrzębowska-Jasińska

2-5
lat

jama gębowa ćwicz

SŁOWA

Kum
Kum

wiersze
logopedyczne
dla dzieci

Poznajcie naszą specjalistkę!

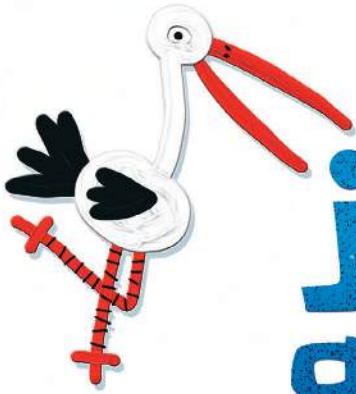
mgr **Aleksandra Jastrzębowska-Jasińska** –

– neurologopeda kliniczny, psycholog, terapeuta jękania,
coach, pedagog specjalny, specjalista wczesnej
interwencji logopedycznej, wykładowca akademicki.

Doktorantka Interdyscyplinarnych Studiów Doktoranckich
w zakresie Psychologii na Akademii Pedagogiki Specjalnej
w Warszawie. Specjalizuje się w diagnozie i terapii dzieci,
młodzieży i dorosłych z zaburzeniami płynności mowy,
w szczególności jękaniem. Jest właścicielką Artysty Mowy –
– Centrum Terapii i Rozwoju na warszawskim Mokotowie,
gdzie realizuje swoją terapeutyczną pasję.

Jest autorką wielu artykułów naukowych w dziedzinie
logopedii, psychologii i pedagogiki.

jama gębowa ćwicz SŁOWA

Urszula Kamińska

Aleksandra Jastrzębowska-Jasińska

Urszula Kamińska

autorka wierszyków

Aleksandra Jastrzębowska-Jasińska

konceptcja, opracowanie, wskazówki

**jama
gębowa
ćwicz
SŁOWA**

Nadzór merytoryczny:

Anna M. Buszkiewicz, Aleksandra Jastrzębowska-Jasińska

Ilustracje:

Artur Gulewicz

Redakcja:

Agnieszka Antosiewicz

Korekta:

Karolina Rymut, Agata Tondera, Maria Zagnińska

ISBN 978-83-7517-915-6

© Copyright by Wydawnictwo GREG® Sp. z o.o.
2020

Wydawnictwo GREG®

ul. Klasztorna 2B

31-979 Kraków

tel. (12) 680 15 50

www.greg.pl

Księgarnia internetowa: www.greg.pl

Znak firmowy GREG® zastrzeżony w Urzędzie Patentowym RP.
Wszystkie prawa zastrzeżone.

Żadna część niniejszej publikacji nie może być reprodukowana
lub przedrukowana bez pisemnej zgody Wydawnictwa GREG®.

Layout i skład:

Pracownia Register

Okładka:

Aleksandra Zimoch

Puk, puk, puk

Ciemna nocka, pada, plucha.
 Puk, puk, puk!
 Kto w okno puka?
 Puk, puk, puk!
 Tak całą noc.
 A ja chowam się pod koc.
 A tu dalej: puk, puk, puk!
 Uch! Jakiś duch?!
 Mama mówi: – Nie ma ducha,
 to ulewa w okna puka!
 Puk, puk, puk,
 puk, puk, puk!
 I pioruna w dali huk!

**WSKAZÓWKI
DLA
DOROSŁYCH**

Czytaj wierszyk dziecku, następnie niech dziecko powtarza po Tobie kolejne wersy. Zorganizujcie w pokoju zabawę w słuchowe zagadki. Dziecko musi zamknąć oczy i wskazywać miejsce, z którego słyszy zagadkowy dźwięk wystukiwany przez rodzica w różnych miejscach pokoju. Wiersze z działu „Onomatopeje” można wykorzystywać przy czynnościach pielęgnacyjnych, masażach, na spacerach.

Luli, luli

Luli, luli,
luli, luli,
mama bobo tuli.
Opatuła w miły kocyk,
by mu było ciepło w nocy.
Luli, luli,
luli, luli,
kołysanka do snu tuli.
Kot się na fotelu skulił.
Lulaj, kotku, luli, luli...

Bim, bam, bom

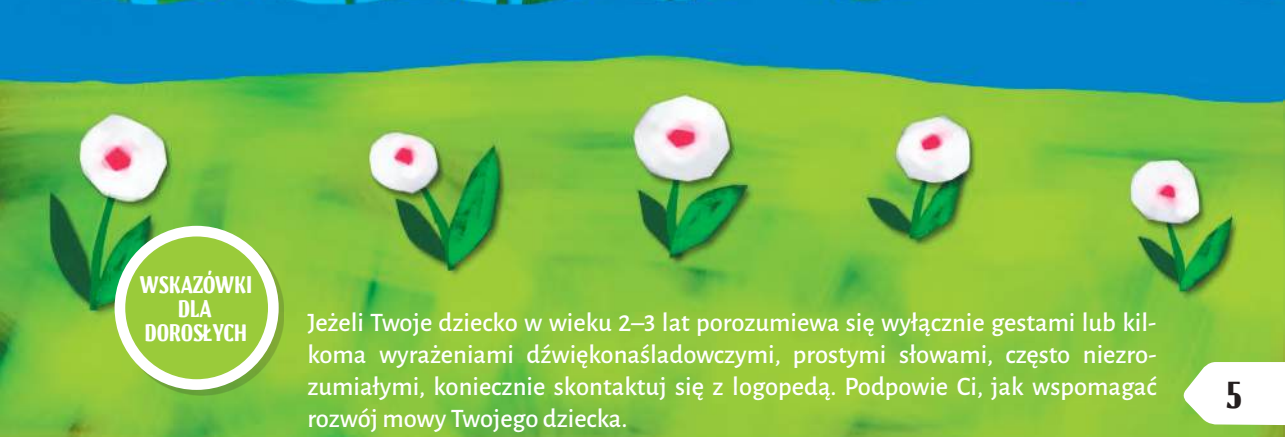
Bim, bam, bom!
Bim, bam, bom!
Och, jak pięknie bije dzwon!
Co za moc, co za ton?!
Co za cudne bim, bam, bom!
Nie je nic i nic nie pije,
a sto lat bije i bije.
Bim, bam, bom!
Bim, bam, bom!
Echo niesie w dal ten ton.

WSKAZÓWKI
DLA
DOROSŁYCH

Pamiętaj o modulowaniu głosu w trakcie czytania wierszyka dziecku. Pozwól, by uczestniczyło ono w czytaniu, wymawiając wyrażenia dźwiękonaśladowcze, które powtarzają się wielokrotnie w wierszyku: [luli, luli], [bim, bam, bom].

Kum, kum

– Kum, kum.
 Halo, to Agata?
 – Tak, kum, kum.
 Co tam, Donata?
 – Kłopot mam, zęby bołą,
 a plan miałam kumkać solo
 na kumkania festiwalu,
 no a potem i na balu.
 Pokumkałybyś Ty za mnie,
 bo się miewam tak fatalnie?
 – Kum, kum, kum –
 tak, zaradzę tym kłopotom
 i pokumkam tam z ochotą.
 Kum, kum, kum.
 Kum, kum, kum.
 I zawiątuje tłum.

WSKAZÓWKI
 DLA
 DOROSŁYCH

Jeżeli Twoje dziecko w wieku 2–3 lat porozumiewa się wyłącznie gestami lub kilkoma wyrażeniami dźwiękonaśladowczymi, prostymi słowami, często niezrozumiałymi, koniecznie skontaktuj się z logopedą. Podpowie Ci, jak wspomagać rozwój mowy Twojego dziecka.

Uhu, uhu, uhu

Cdy gwiazdy nocą las oświetlają,
to pohukiwań sowych słuchają.

A sowy pohukują głucho:

Uhu-uhu, hu-hu, uhu-uhu.

Uhu-uhu, hu-hu, uhu-uhu.

Za dnia wysypiają się do woli,
a nocą doglądają okolic.

Uhu-uhu, hu-hu, uhu-uhu –
dookoła dębów, lip i buków.

Uhu-uhu, hu-hu, uhu-uhu –
płynie odgłos sowych pohuków,
a kiedy wokół stanie się jasno,
gwiazdy zgasną, a sowy zasną.

WSKAZÓWKI
DLA
DOROSŁYCH

Organizuj dziecku zabawy, teatryki, w których pojawia się wiele wyrażeń dźwiękonaśladowczych, np. odgłosów zwierzątek, które dziecku łatwo będzie powtórzyć i dzięki temu aktywnie uczestniczyć w zabawie. Powtarzajcie wspólnie wierszyki z onomatopejami, które dziecko już zna.

Zuch w kąpeli

Wanna wody, piany puch.
Do łazienki biegnie zuch.
Słychać tupot małych stóp.
Tup, tup, tup, tup, tup, tup.
Hyc do wanny wskoczył:
chlup!

I łapkami w pianę:
tup!

No i pluska się w kąpeli:
plusk, plusk, plusk.
plusk, plusk, plusk.

Wonną pianą się weseli,
jak mu miło, ciepło. Uch!

A gumowy zając zucha
kica w pianie:
kic, kic, kic.

Woda wpadła mu do ucha,
ale mówi: – Ach, to nic!

WSKAZÓWKI
DLA
DOROSŁYCH

Zrezygnuj z włączania dziecku bajek telewizyjnych i zapewniania czasu grami komputerowymi i komórkowymi. Znajdź czas na czytanie bajek, wierszyków, wspólną zabawę, która pomoże w zbudowaniu bezpiecznej i pełnej zaufania relacji dziecka z rodzicem. Jeśli brak Ci wolnych chwil w ciągu dnia, możesz wykorzystać moment kąpeli, podróży czy spaceru.

Basia na balkonie

Stoi Basia na balkonie,
tu bławatki, tam lewkonie.
Obok bocian leci sobie,
coś na obiad niesie w dziobie.
Obiad boćka jest zielony...
A na dole pod balkonem
futbolowe jest boisko,
i budowa jest tu blisko.
Tam budynki się buduje,
więc bałagan dominuje.
Błoto, beton, kubły, kable,
ale bloki będą ładne...
Obok ma być lodowisko,
będzie Basia miała blisko.

Biały bilet

Ta kobieta to Sabina.
Właśnie miała biec do kina.
Ale bilet jej się zgubił.
Biały bilet, taki długi.
Od obiadu nie ma go.
Bieda, bieda, że ho, ho!
Biedna się z myślami bije,
gdzie ten bilet, gdzie ten bilet?!
Biega wkoło – kto to lubi?
Hałas kota wnet obudził.
Kot ze stołu zbiegł w dwie chwile...
I odstonił biały bilet!

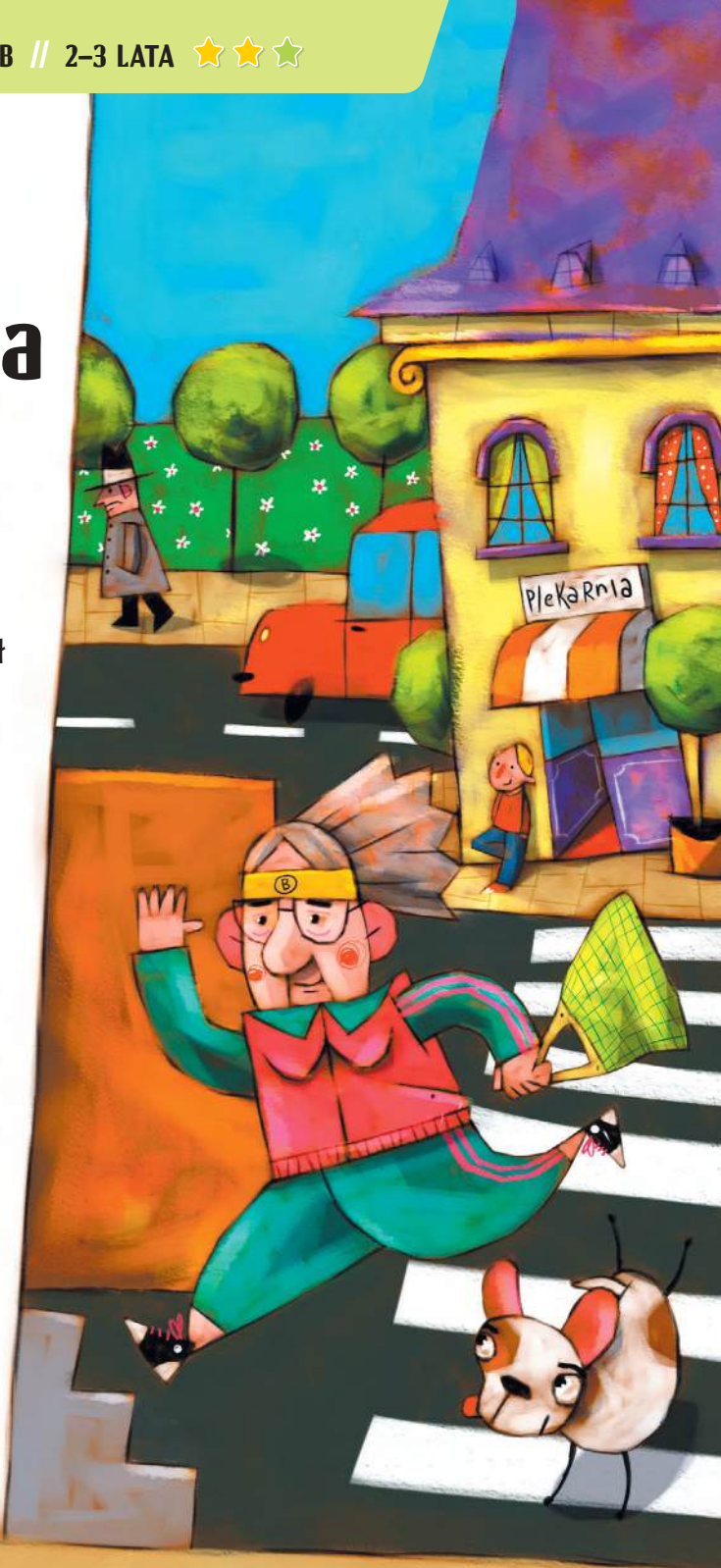

WSKAZÓWKI
DLA
DOROSŁYCH

W wieku 2–3 lat dziecko potrafi realizować głoski [b] i [bi]. Zwróć uwagę, czy nie realizuje ich bezdźwięcznie – jako [p] i [pi] – jeśli tak, skontaktuj się z logopedą!

Babcia biega

Mojej babci, Apolonii,
inna babcia nie dogoni.
Od pobudki – siódma pięć,
babcia ma na biegi chęć.
Nawet kiedy siąpi z nieba,
biegnie z pieskiem, by pobiegał
i pobawił się z pieskami,
pobyt z psimi kolegami.
Potem babcia biegiem leci
kupić ciepły chleb dla dzieci,
do sklepiku obok bloku.
Potem obiad. W końcu spokój?
Nie! Bo babcia biega dalej,
biegu nie ubywa wcale.
Bo kolacja, bo kąpanie...
W biegach babcia nie ustanie,
póki dom nie pójdzie spać.
Medal w biegach babci dać!

WSKAZÓWKI
DLA
DOROSŁYCH

Zanim zaczniesz ćwiczenia, w których występować będą obie głoski, które ćwiczysz z dzieckiem ([p] i [b]), odpowiednio utrwaj te głoski w ćwiczeniach, w których występuje tylko jedna z nich. Zwróć uwagę, czy dziecko nie myli głosek [p] i [b].

Malunek Maksa

Na tym malunku motylek lata
i mała mucha pomyka w kwiatach.
Na palmie małpa z kokosem w łapie,
mleko popija, śmieje się, chlapie.
Myje się młody hipopotamek,
a za nim mamy jego mamę.
A tam wysoko samolot mknie,
za samolotem dym niesie się.
Maksio malunek dalej maluje
i domalować zamek planuje,
most, samochody, mamę całutką,
a na malunku miejsca malutko.

Misiek Miecio

Mój misio Miecio ma na imię.
Miecio z miłego uśmiechu słynie.
Minę wesołą co dnia ma misio,
miło spoglądać na Miecia pysio.
Uwielbia miodek, jak inne misie,
mięsko i z bitą śmietaną ptysie.
Miętę popija ze swojej miski,
choć miętę nie pijają miśki.
Mówi: – Do miasta weź mnie, Michale!
A w mieście misiów nie ma wcale.
– Co to za misiek? – pyta Mikołaj.
A misiek na to z uśmiechem woła:
– Ja jestem Miecio, misiek domowy,
miły, mięciutki, ciut nietypowy!

WSKAZÓWKI
DLA
DOROSŁYCH

Utrwalając głoskę [m], warto wykorzystać murmurando, mruczenie,
np. śpiewać, mrużąc różne znane dziecku piosenki.

Fotel Feli

- Halo, słucham!
 – Foka Fela?
 – Tak, tu Fela. A to Mela?
 – Nie, to Felek od fotela.
 Twój fotelik gotów, Fela!
 Mebel mocny, okazały.
 Fiu, fiu! Fotel doskonały.
 Na obiciu są latawce,
 owce pasą się na trawce.
 Ma falbanki, co falują
 i fioletem fascynują.
 Fotel – zachwyt, jakich mało...
 – Felek! Ślij go do mnie śmiało!

WSKAZÓWKI
DLA
DOROSŁYCH

Zwróć uwagę, czy Twoje dziecko nie zamienia głoski [f] na [h], np. [telehon]. Jeśli w wieku 3 lat głoska [f] nie jest realizowana lub zamieniana jest na inne głoski, warto skorzystać z pomocy logopedy!

Wyrazy: gotów, latawce, owce, trawce, zachwyt realizowane są z ubezdźwięcznioną głoską [w], tzn. [w] w tych wyrazach czytamy jako [f].

Daty nikt nie pamięta,
ale wtedy były święta.
Tak, Wielkanoc, poniedziałek.
Śmigus-dyngus. Ale, ale!
Ale co się wtedy działo!
Tyle wody się wylało,
w studni dno się ukazało.
Do tej studni tak biegano,
nawet kwiatki podeptano.
U Edyty za stodołą
było wtedy tak wesoło!
Tak się wodą oblewano,
śmigus-dyngus świętowano!

WSKAZÓWKI

Zwróć uwagę, czy przy realizacji głosek [t] i [d] dziecko unosi język za górne zęby i nie wysuwa go pomiędzy nimi, jeśli tak – skonsultuj się z logopedą.

Dumny kogut

Indyk koguta za studnią spotkał:

– Zostałeś tatą? Tak głosi plotka.

– To nie jest plotka! Tam, za stodołą,
mam od tygodnia bandę wesołą.

Cudne pisklęta – Tadek, Antoni,
Magda, Danuta, no i Naomi.

I to nie koniec, bo jak gdakają,
będą kolejne pisklęta w maju.

– Kwoka Edyta z gniazdka w stodole
coś mi gdakała, idąc na pole.

– I to nie plotki, kolego, skąd!

Kwok jest tu wiele, pisklęta stąd.

Pianiem na płotku z dumą je witam.

I jestem jak na statku kapitan!

WSKAZÓWKI
DLA
DOROSŁYCH

Utrwalanie wszystkich głosek w jednym tekście wymaga utrwalenia ich prawidłowej realizacji w wyrazach i zdaniach, w których występuje tylko jedna z nich, a następnie w parach: [k/g], [t/d] i [k/t], [g/d]. Ostatnim etapem są ćwiczenia ze wszystkimi głoskami. Zwróć uwagę, czy dziecko nie myli ćwiczonych głosek, np. nie zamienia [k] na [t].

Sen zająca

Zająca słońko obudzić chciało,
błądząc po niebie, w nos łaskotało.
A zając nie chciał zostać zbudzony,
bo świat fantazji zwiedzał wyśniony:
pod samym nosem sałaty zagon,
obok sałaty kapustę sadzą.
I za kapustą tyle jedzenia.
Zapas sadzonek do posadzenia.
Blisko sadzawka z wodą zieloną,
a w wiejskim chlewku pozostawiono:
pieniądze w sakwie, spódnice nędzną,
a za zastoną pastę do zębów.
– Zapas jedzenia, zapas pieniędzy
i w końcu – pasta – umyję zęby!
Jak świat cudowny taki zostawiać?
– pyta zaspany. I nie chce wstawać!

WSKAZÓWKI
DLA
DOROSŁYCH

Naucz się z dzieckiem wierszyka na pamięć – to ułatwi utrwalanie głosek i dodatkowo wyćwicz jego pamięć. Słuchaj uważnie, czy dziecko nie myli ćwiczonych głosek, nie zamienia ich na głoski [ś], [ż], [ć], [dź] i czy wymawia je, trzymając język za zębami.

Gdzie jest Zuzia?

Dziś kocica się zgubiła.
Zuzia. O dziewiątej była.
Na siedząco pospać chciała,
ale w końcu poleciała.
Z tym dzikusiem od sąsiadki.
Zachwyciły ją te łatki!
Ich znajomość spać mi nie da!
Gdzieś ją schować? Złość i bieda!
On tak psoci w tej dzielnicy.
Och! Zapytać na świetlicy!
Tak, sąsiedzi tam siedzieli.
No i ponoć ich widzieli...
Zdjęcie Zuzi weźcie, dzieci.
Na śmietniku je wywiesić!
I napisać: Widzieliście?
Dzwoncie, jeśli znaleźliście!
No i śledzić, świecą świecić.
Zuziu! Zuziu! Chodź do dzieci!

WSKAZÓWKI
DLA
DOROSŁYCH

Ćwicz z dzieckiem pamięć i utrwalaj głoski – nauczcie się wierszyka na pamięć. Słuchaj uważnie, czy dziecko nie myli ćwiczonych głosek i czy wymawia je, trzymając język za zębami. Pamiętaj, aby najpierw utrwalić pojedynczo głoski, z którymi dziecko ma trudność, a dopiero w końcowym etapie ćwiczycie z innymi podobnymi głoskami, jak w powyższym wierszyku.

W przedszkolu

Mówił mi koleżka Leszek:
 – Jak ja się przedszkolem cieszę!
 W szatni szafki nasze mamy,
 ciuszki zawsze w nich trzymamy.
 W mojej trzymam też kalosze,
 kiedy pada, to je noszę.
 Zawsze pysznie nam gotują.
 Przedszkolaki pałaszują.
 Masz tu talerz, łyżkę też,
 z apetytem szybko zjesz.
 Tutaj nigdy się nie nudzisz,
 tu nie ziewasz, tu się budzisz.
 Zgadywanki, teatrzyki,
 tyle przyjąć i baliki.
 Tu się bawisz i szalejesz,
 tu się cieszysz i wciąż śmiejesz.
 Tutaj przygód masz tak wiele.
 Tu cię lubią przyjaciele!

WSKAZÓWKI DLA DOROSŁYCH

Głoska [sz] pojawia się u dziecka w wieku 5 lat. Zwróć uwagę, czy wymawiana jest prawidłowo – z językiem za zębami, uniesionym do góry, bez nieprzyjemnego poszumowania oraz czy nie jest zamieniana na głoski [s] lub [ś]. Ćwicz z dzieckiem przed lustrem unoszenie języka za górne zęby oraz układanie warg w okienko.

Słowa: koleżka, przedszkolem, trzymam, przysmaki, łyżka, talerz, przyjdiesz, przedstawienia, przyjąć, teatrzyki, przygód, przyjaciele czytamy, realizując w miejscu [rz/ż] głoskę [sz].

Spis treści

Onomatopeje:

Puk, puk, puk	3
Luli, luli	4
Bim, bam, bom	4
Kum, kum	5
Uhu, uhu, uhu	6
Zuch w kąpielu	7
Małpie fikołki	8
Zabawa	9
Zgadywanka	10
Bum-bum	11
Bobas	12

Ćwiczmy głoski:

Pupil Poli (głoska P)	13
W piaskownicy (głoska Pi)	13
Basia na balkonie (głoska B)	14
Biały bilet (głoska Bi)	14
Babcia biega (głoska P/B)	15
Malunek Maksa (głoska M)	16
Misiek Miecio (głoska Mi)	16
Fotel Feli (głoska F)	17
Imieniny Filomeny (głoska Fi)	18
W wagonach pociągu (głoska W)	19
Wiś wita wiosnę! (głoska Wi)	20
Fajny festiwal (głoska F/W)	21
Kpiny (głoska K)	22
Miški bliźniaki (głoska Ki)	23
Gołąb z gazetą (głoska G)	24
Bogini magii (głoska Gi)	25
Kamila jedzie w gości (głoska K/G)	26
Chłopcy hulają (głoska H)	27
Pilot na pustyni (głoska T)	28
U Danusi (głoska D)	29
Śmigus-dyngus za stodołą (głoska T/D)	30
Dumny kogut (głoska K/G i T/D)	31
Balkon Neli (głoska N)	32
W kuchni jesienią (głoska Ń)	32
Bojowy łoś (głoska Ł)	33

Jagody (głoska J)	34
Lena i Leon (głoska L)	35
Dolina zasypia (głoska Li)	36
Julek leniuchuje (głoska L/I)	36
Co się komu śni (głoska Ś)	37
Zimowy laszek (głoska Ż)	37
Ciastolina (głoska Ć)	38
Dzielny budzik (głoska DŻ)	39
Dzieciół i niedźwiedź (głoski Ś, Ż, Ć, DŻ)	40
Psie smaki (głoska S)	41
Złoty ząbek (głoska Z)	42
Cudne wakacje (głoska C)	43
Dzwonnik (głoska DZ)	44
Celestyna (głoska Si i C)	45
Sen zająca (głoski S, Z, C, DZ)	46
Gdzie jest Zuzia? (głoski Ś, Ż, Ć, DŻ / S, Z, C, DZ)	47
W przedszkolu (głoska SZ)	48
Żółw marzy (głoska Ż/RZ)	49
Czesia ma czkawkę (głoska CZ)	50
Dżentelmen w dżungli (głoska DŻ)	51
Chomiczek Grzegorz (głoski SZ, Ż/RZ, CZ, DŻ)	52
Zaczytany puchacz (głoski S, Z, C, DZ oraz SZ, Ż/RZ, CZ, DŻ)	53
Trolle na strychu (głoska R w grupie TR/DR)	54
Sprytnie prosię (głoska R w grupie PR/BR)	55
W królewskim ogrodzie (głoska R w grupie KR/GR)	56
Frykasy pana Frania (głoska R w grupie FR/WR)	57
Żrebak i Księżyc (głoska R po innych spółgłoskach: SR/ZR/CHR/HR/MR/ŚR/ŻR)	58
Rafał – cukiernik amator (głoska R w różnych pozycjach w wyrazie)	59
Artur – złota rączka (głoska R w wyrazach trudnych gdzie występuje podwójnie)	60
Torebka Marleny (głoska Ri i L)	61

Terapia jąkania:

Mądrość ślimaka	62
Spokojny lot	63

Rozwijaj mowę dziecka!

„Wartość edukacyjna rymowanek logopedycznych zawartych w książeczce jest nieprzeceniona. Rozwijają one uwagę i pamięć słuchową dziecka, poczucie rytmu, spostrzegawczość i wyobraźnię oraz w sposób humorystyczny uczą nowych wyrazów.

Dzięki treści zabawnego, rymowanego wierszyka dziecko jest mocno zaktywizowane, nastawia się na uważne słuchanie i nierzadko powtarza brzmienie znanych rymów.

Książeczka będzie wartościową pomocą zarówno dla rodziców, logopedów i innych terapeutów. Może stanowić podstawowe źródło wiedzy logopedycznej, zarazem pomoże opiekunom dostrzec ewentualny problem z mową i podjąć decyzję o wizycie u specjalisty.”

Anna M. Buszkiewicz – Klinika Języka
neurologopeda i logopeda

**Polecamy serię ładnie i składnie
– najlepsze książki logopedyczne:**

Świat
dźwięków

Bubu uczy się
mówić

Bajki logopedyczne
misia API

ISBN 978-83-7517-915-6

GREG
WYDAWNICTWO

Wydawnictwo GREG
ul. Klasztorna 2B ■ 31-979 Kraków
www.greg.pl

